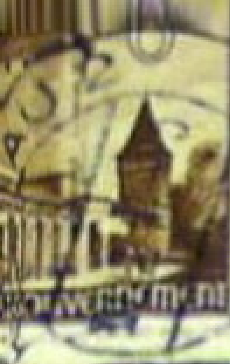

NGSDRUCKSACHE)

II. ч. 22. (178) Неділя 2. лютого 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

… дня, крім неділь і свят

Редакція: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81
АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.
Verwaltung; Reichsstrasse 34.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Промова Фірера в 8. роковини влади

667 РАДІОСТАЦІЙ ЦІЛОГО СВІТА ПЕРЕДАВАЛО ЦЮ ІСТОРИЧНУ ПРОМОВУ ФІРЕРА

БЕРЛІН, 31. І. — Вчора 30. І. в год. 16.30 промовляв з нагоди **8-их роковин націонал - соціялістичної революції КАНЦЛЄР ГІТЛЄР. Фірер** промовляв до величезних мас народу у берлінській спортовій палаті. Промову **Фірера** перeривали безнастанні **вигуки захоплення.** Її передавало в усіх частинах світу 667 радіостацій у 27-ох мовах.

Фірер торкнувся у своїй промові як цілої низки внутрішніх німецьких проблем, так і німецької закордонної політики. **Канцлер ГІТЛЄР** докладно проаналізував німецьку закордонну політику **і причини та вигляди сучасної війни. Фірер** дав відсіч англійській імперіялістичній та военній пропаганді і зайняв **НЕДВОЗНАЧНО РІШУЧЕ** становище супроти Америки.

Після того, як **канцлер Гітлер** обговорив значіння 8-мих роковин приходу націонал - соціялізму до влади в Німеччині, **став зясовувати причини світової війни.**

НІМЕЧЧИНА НЕ СПРИЧИНИЛА СВІТОВОЇ ВІЙНИ

„Американські доктори — казав **Фірер** — почали на доручення теперішнього президента Злучених Держав Рузвелта вивчати причини світової війни та **устійнили** при тій нагоді, що у цьому випадку **навіть нема що говорити про вину Німеччини".** Державний лад тодішньої Німеччини також не міг бути причиною війни, бо Німеччина зперед світової війни була демократично - конституційною монархією — що нею дійсно кермував парлямент, зорґанізований на західньо-европейський лад. Причиною світової війни **став німецький вивіз товарів.** Як довго Німеччина висилала тільки своїх еміґрантів за океан, так довго Анґлія цьому не противилася. Але, **коли** німці почали шукати за ринками для **своїх** товарів, Анґлія почала вважати себе загроженою.

ЛИЦЕМІРНІ МЕТОДИ АНҐЛІЇ

Шляхом **безперервних воен впродовж 300 літ** Анґлія будувала свою імперію. Крім зброї анґлійці вживали при тій роботі **брехні** та **фрази.** Такою брехнею та фразою було все те, що вони торочили про демократію, бо дійсність виявила, що ніхто інший, як тільки анґлійці, **видумали концентраційні табори,** щоб примусити інших приймати анґлійський „демократичний" лад. Недаром на світі повстала приповідка: **„Коли анґлієць каже про Бога, то він думає про перкаль".** Анґлійці намагаються показати себе назовні богомільними та віруючими. Одночасно вони зовсім холоднокровно штовхають один народ проти другого, щоб тільки досягти своїх матеріялістичних цілей. Ніколи ще не було стільки лицемірства, як у теперішній Анґлії.

ОБЛУДА Й ЕҐОЇЗМ АНҐЛІЇ

Сьогодні Анґлія **бреше,** що це — мовляв — тоталістичні держави намагаються завоювати ввесь світ. В дійсності до завоювання світу змагали сьогоднішні **вороги** Німеччини. Тоді, коли німці витрачували свої сили в своїх внутрішніх релігійних боротьбах, анґлійці проповідували про Бога та здійснювали свої еґоїстичні, господарські й матеріялістичні цілі.

„РІВНОВАГА" ЕВРОПИ

Таким чином повстали сприятливі умовини для надмірного розвитку британської імперії та того укладу політичних европейських сил, що його Анґлія назвала „рівновагою сил". В дійсності та „рівновага" була тільки **такою дезорґанізацією Европи,** що з неї могла користати Анґлія.

Метою анґлійської політики в Европі стало вдержування цієї „рівноваги". Ця **внутрішня неміч Европи** дозволяла анґлійцям вигравати одну европейську державу проти другої, щоб европейські народи постійно **замотувати** у нові внутрішні борні.

ВІДСТАЛІСТЬ АНҐЛІЇ

Хоч Анґлія має таку великанську імперію, вона **є найбільше відсталою державою під сонцем.** Головну ролю грають у ній **незчисленні аристократи та їх жидівські союзники.** Міліони анґлійців живуть **куди гірше,** як мешканці перенаселеної Середньої Европи. Анґлія — це **країна нужди великих мас, нужди під оглядом прохарчування, одягу, приміщення, платень та цілого суспільного законодавства.**

НОВІ ОСЕРЕДКИ СИЛ У СВІТІ

Світова „могутність" Анґлії — це тільки **примара.** На світі вже повстали **НОВІ ОСЕРЕДКИ СИЛ.** Анґлія старається використовувати допомогу інших народів, щоб воювати з европейським суходолом. Тому, що пробудження европейських народів зліквідувало анґлійську теорію „рівноваги сил", анґлійці вхопилися нового засобу: вони почали мобілізувати позаевропейські чинники. Сьогодні Анґлія намагається поширити свою теорію „рівноваги" сил, що її досі вживала для розкладання Европи, на ввесь світ, вона хоче зробити з неї — теорію „рівноваги сил" у світі.

АНҐЛІЯ ДОСІ „ВОЮВАЛА" ЧУЖИМИ ВІЙСЬКАМИ

Як підчас світової війни, так і тепер Анґлія може воювати тільки **завдяки чужій допомозі.** Колись **Анґлія** поборювала **Еспанію** при допомозі **голяндців,** опісля **голяндців** при допомозі **Франції** та інших европейських народів, **Францію** за допомо-

(Продовження на стор. 2-ій).

Боротьба з наслідками лихоліття

Краків, 31. січня 1941.

Польська національна політика, зокрема соціяльна та земельна, доводила українське населення просто до руїни й розпуки, серед якої люди шукали розваги у — горілці. Тим більше, що й тут була свідома польська тактика — деморалізувати й розпивати нарід. А що на дорожчі горілки не ставало грошей, то люди затроювались денатуратом, самогонами, навіть етером.

Минулося. Одначе, на жаль, наслідки 20-ти років такого життя витиснули своє пятно на душах цього населення. У такому стані виростало нове покоління, що не бачило кращого світу, а руйнувалося старше й старе. І при всіх сьогоднішніх заходах, хоча б і найбільших — годі зразу стерти минуле лихо, бо воно за 20 років всетаки добре вкорінилося.

Є вже свої школи, народні та інші, але населення таке збідніле, що чобіток не стає для дітей, щоби зимою могли всі в селі ходити до школи. Є й такі, що ще їх стати на чобітки чи на одяг для дітей, та вже стали такі байдужими на всі громадянські й культурні потреби, що не відчувають і не розуміють потреби навчання ні для себе, ні для дітей, бо — мовляв — зимою холодно посилати діти, а літом не стає часу, треба тварину пасти.

Лемківщина і Полісся були здавна тими двома українськими областями найбільш занедбаними в управі ріллі, в городовині, у плеканні тварини. Там ніколи не доставало поживи, і сьогодні на Лемківщині ще більше недостає. Там же на лік шукати таких хлопців, що ходили до сіль.-госп. школи, чи таких дівчат, що бачили господарську школу. Тому і земля не вродить якслід, ні господиня не зварить доброї поживної страви з того, що має в запасі, навіть не вміє робити собі запасів на зиму з літніх можливостей. Війна, очевидно, принесла з собою неминулі тягарі на военні цілі, одночасно з трудностями добувати такі необхідні селу предмети, як нафта, цукор, паливо, скіра, залізо. Та найбільше лихо, що й надалі залишилась памятка по польських часах — піяцтво. Десь горілку дістають, десь етеру роздобувають, чи денатури. Дурман чіпляється, проклін з недавніх часів, наліг, якого годі визбутися. І з черги той наліг має свої страхітливі наслідки.

Приїзджає священик і оповідає, **що в його селі майже ніхто не має до хресту дітей.** Приходить вчитель і розказує, **яких** трудів і підступів треба вжити, щоби старші зійшлися до читальні, щоби вплатили уділ до новозаснованої кооперативи. Одночасно треба боротися не тільки з закоріненими фальшивими поглядами і поганими наслідками колишньої деморалізації, але й із темними духами, що раді би далі підтримувати старий дурман.

Очевидно, не всюди є такий стан, не в

усіх селах і не в усіх людей. Цей культурно - освітній рух, ці школи і свої вчителі по школах, наші агрономи, зачаток сільс.-госп. шкіл, наплив нових священиків, прихильність урядових чинників, все воно робить своє. Є також села і селяни, що вміли твердо опертися злидням, вміли здобувати знання поза польською школою і зберегти національну гідність. Сьогодні і вони в перших рядах добрих громадян. Це все дає запоруку на щораз краще майбутнє.

А проте треба безупинно вести боротьбу зі злом — отим злом, що істнує, як спадщина минулого, і тим, що його творять противники українського відродженецького руху. Ось напр. ще лишилися на наших землях по різних місцевих установах і підприємствах, „колишні люди", що не розуміють чи не хотять розуміти зміненої ситуації та, тримаючись старих своїх напрямних, стараються використати своє становище і впливи проти українського населення. Через те треба, щоб, по можливости, якнайбільше наших людей дістало працю на наших землях, щоб вони були правдивими й природними звязковими між нашим населенням і урядовими чинниками, та щоб причинювалися до піднесення нашого села на вищий ступінь духової і матеріяльної культури.

Промова Фірера в 8. роковини влади

(Продовження зі стор. 1-ої).

гою решти Европи, вкінці Німеччину при допомозі Европи та інших світових держав, що були на послугах Англії.

Ніхто інший тільки англійська дипльоматія спричинила світову війну. Хоч Англія змобілізувала тоді проти Німеччини ввесь світ, в дійсности Німеччини НЕ ПЕРЕМОГЛИ. Коли сьогодні англійці думають, що вистарчить їм тільки награвати старі пропаґандові кружки з 1917 і 1918 рр., то можна тільки те сказати, що на своє нещастя вони нічого не навчилися.

НОВИЙ ЛАД У НІМЕЧЧИНІ

Від 1918 р. німецький нарід мусів пройти важкий шлях безнастанних зусиль, щоб створити новий громадський лад. Щоб його здійснити — ніяка жертва не є завелика. Шлях націонал-соціялістичного руху був заздалегідь ясно та гостро зазначений. Тим самим шляхом, що він ішов при розвязці своїх внутрішніх питань, він іде, коли мова йде про відношення Німеччини до решти світу.

УСУВАННЯ НАСЛІДКІВ ВЕРСАЮ

Від хвилини, як Фірер узяв на свої плечі відповідальність за цілість німецької закордонної політики, Він змагав до одної мети: усунення наслідків Версаю. Версай був найбільшою ганьбою та найбільшою несправедливістю, що її коли-небудь в історії світу заподіяли якійсь державі. Фірер не хотів вжити для здійснення тієї своєї мети сили. Тому Він пробував на всі можливі способи поладнати справу мирно шляхом застанови та розуму. Ніколи було би не дійшло до тих перегонів у зброєннях, коли б противна сторона була цього не хотіла. Все, що Фірер робив до 1939 р., змагало тільки до того, щоб знайти такий шлях, який дав би змогу направити кривду, заподіяну Німеччині у Версаї. Навіть самі творці цього договору признали вкінці, що він був ганебним документом та погодилися на те, щоб обмірковувати можливості деякої його ревізії. На таку ревізію німецькі чистокровні демократи даром чекали довгі літа.

ЧОМУ ЗАХОДИ НІМЕЧЧИНИ НЕ ВДАЛИСЯ?

Для Фірера стало ясним, що, коли нічого не вдасться добитися шляхом добровільного порозуміння, тоді Німеччина покине Женеву. „Я ще ніколи — казав Фірер — нікому у свойому житі не накидався. Коли хтось не хоче зі мною говорити, він може собі цього ощадити. Минуле німецького народу могутнє, він мав світову імперію вже тоді, коли Англія була ще тільки малим островом..." Отже Німеччина покинула Лігу Націй. Таксамо до ніякого висліду не довели німецькі предложення скликати конференцію для розброєння. Та без огляду на те, Німеччина старалася дійти до порозуміння, поскільки це тільки було можливе. Здавалося, що вдасться позитивно полагодити принайменше справу взаємин з Францією. Після плебісциту у Сарщині Фірер прийшов до дуже поважних висновків. Він рішився зректися дальшої ревізії західніх німецьких границь. Французи прийняли це, як щось самозрозуміле. Фірер заявив тоді французькому амбасадорові, що це не є таке зрозуміле та просте, як собі це французи уявляють. Фірер йому тоді так сказав: „Робимо для вас жертву за ціну мира. Робимо її, але хочемо за те дістати принайменше мир". Одначе безоглядність капіталістів незабаром знову перемогла у тих країнах. Причинилися до цього еміґранти з Німеччини. Вони представили зовсім фальшивий образ Німеччини, але їм повірили, бо такий образ Німеччини був їм до вподоби.

АКЦІЯ ВОЄННИХ ПІДБЕХТУВАЧІВ

Дальше Фірер сказав: „В міжчасі старі воєнні підбехтувачі з часів світової війни в Англії почали знову злочинну діяльність. Це були такі панове, як Черчіль, Іден, Даф Купер, Горе Беліша, Ванситтар, Чемберлен і інші. Коли ці старі панове почали нагінку, — цим разом у дуже великих розмірах — зовсім подібно, як перед світовою війною, — тоді я здавав собі ясно справу, що цим панам зовсім не залежить на шуканні справедливого порозуміння з Німеччиною, а що вони уявляють собі, що зможуть дешевим коштом, очевидно — чим швидше, тим краще — побороти Німеччину.

РОЗМІРИ НІМЕЦЬКИХ ЗБРОЄНЬ

Що сталося потім — відомо... Підчас останніх літ я почав зброєння. Коли у вересні 1939 р. я подав до відома розміри німецьких зброєнь, друга сторона не хотіла цьому вірити. Всякі передбачування висміяно, а всякі вияснення приймали зі злобними заввагами. Сьогодні вже відомо, до якої міри я перевів зброєння, та це ніхто не має поняття про їх дійсні розміри. Я не бачу зовсім потреби, щоб про це отверто говорити. Одначе рішає виключно факт, що це зроблено.

ЧОГО ХОТІЛА ФРАНЦІЯ?

Ми не домагалися нічого від другої сторони. Коли Франція приступала до теперішньої війни, не мала до цього взагалі ніякої причини. В Парижі говорили: хочемо Німеччину розпорошкувати й розбити. Снували найбільш дикі фантазії. Це все було просто — дитинством!

ЧОГО ДОМАГАВСЯ ФІРЕР ВІД АНГЛІЇ?

Щодо Англії — то я мав завсіди витягнену руку до порозуміння. Властиво не було між нами ніяких спірних справ. Була тільки одна справа, що мусіла бути полагоджена, а саме — зворот німецьких кольоній. Речинець не відігравав при тому ніякої ролі, бо я його не устійнив. Я не домагався нічого з того, що належало до англійців, тільки того, що нам забрали всупереч торжественному приреченню американського президента Уілсона. Я безнастанно витягав до них руку згоди, та надармо..."

ЗАЗДРІСТЬ І ЖАДОБА АНГЛІЇ.

В дальшій своїй промові Фірер звернув увагу на заздрість Англії щодо Німеччини, не тільки з приводу її політичних успіхів, але також з приводу її скорого піднесення під громадським оглядом.

ГРОМАДСЬКИЙ СВІТ ПЕРЕМОЖЕ!

„Власне під громадським оглядом — говорив Канцлер — жадоба володарів Англії, поширювати територіяльне панування, вяжеться з найбруднішим еґоїзмом у внутрішньо-англійських справах. Якщо вони говорять: „З цим світом ніколи не дійдемо до порозуміння", — то розуміють в цьому світ пробудженої громадської совісти, з яким ніколи не дійдуть до порозуміння. Цим панам по цьому й тому боці океану можу сказати тільки одне:

„Громадський світ вкінці переможе! В народах починає прокидатися громадська совість. Ці панове можуть навіть вести війни в імя своїх капіталістичних інтересів, але такі війни остаточно промощують шляхи громадського відродження серед народів. Годі собі уявити, щоб ва довшу мету мала горстка капіталістичних одиниць кермувала долею міліонів людей згідно зі своїми особистими інтересами. Інтерес людськости переможе інтереси цих дрібних торговців, задивлених у власну кишеню. Також і в інших країнах зарисовуються виразно суспільні переміни.

ПЕРЕСТАРІЛІ АНҐЛІЙСЬКІ „РЕФОРМИ"

Анґлійські „провідники робітників" виступають з новими громадськими помислами, такими перестарілими, що можу їм спокійно сказати: „Зложіть, панове, ці свої помисли назад до складу старих річей, бо це все старий, нами зужитий матеріял. Ми вже давно з нього виросли! Якщо хочете бачити, мої панове, як це переводиться, то — борони, Боже — не забирайтеся до програмів, що були в нас новістю в 1880 або 1890 роках. Мусите до нас прийти, мої панове, та вчитися в нас, якщо хочете довідатися, як це сьогодні такі речі робиться. Будь-щобудь вистарчає факт, що власне тепер щойно намітила собі Англія подібну мету. Одначе властиво чого ж тоді ці панове ведуть війну? Чейже недавно сказали, що щоб знищити національний соціялізм — мусять народи світа зложити податок крови, — а тепер нагло з різних закамарків починають витягати якісь програмові точки наших попередників. Пощо це все? Чи ж це не доказ, що й народи англійської імперії помалу починають рушатися?"

Якщо ця війна потриває ще довше, то буде це велике нещастя для Англії. Тоді переживемо ще неодне. І одного дня може пришлють англійці якусь комісію для позичення собі від нас нашої програми. Ця громадська Німеччина — це те, що в тих панах викликує найбільшу ненавість.

ВІДКИНЕНІ МИРОВІ ПРЕДЛОЖЕННЯ НІМЕЧЧИНИ

Ще навіть підчас війни була безумовно можливість порозумітися. Після східньої кампанії я витягнув руку до згоди, та надармо. Негайно після заломання Франції я знов витягнув руку до Англії. Та й цим разом фінансові інтереси перемогли правдиві інтереси народу. Кров народів мусіла дальше литися на службі гроша цієї малої, міжнародньої ґрупи торговців.

Так то почалася боротьба, так йде вона дальше. В міжчасі Англію прогнали з европейського суходолу.

ПЛЯНОВАНА АНҐЛІЙСЬКА „ОФЕНЗИВА"

Від тієї хвилини я читав уже кілька разів, що англійці мають намір почати десь якусь „велику офензиву". Я дуже бажав би, щоб наперед повідомили мене про це. Тоді я радо рішився б на евакуацію терену під цю офензиву. Я готов заощадити всіх труднощів, звязаних з висаджуванням військ на сушу. Тоді могли б ми знов відновити знайомство і раз вкінці висказати те, що маємо на серці. Одначе тільки в такій мові, яку вони одиноко зуміють зрозуміти.

АНГЛІЙСЬКІ НАДІЇ

Вони мають різні надії, бо що ж їм, крім цих надій, ще лишилося? Властиво на що ще вони очікують?

Ми стоїмо тут на цьому суходолі, з цього місця, де ми стоїмо, ніяка сила не зможе нас усунути! Ми створили собі бази, і якщо прийде година — приступимо до рішальних ударів. Ми не змарнували часу, про що переконаються наглядно ці панове ще цього року, що запише історія.

Властиво, на що вони ще числять? На чужу допомогу? На Америку? Скажу тільки одне: Ми згори вмістили в наших обчисленнях **усякі можливості.**

НІМЦІ НЕ Є ВОРОГАМИ АМЕРИКАНЦІВ

Кожний, що не хоче свідомо перекручувати правди, здає собі ясно справу, що **німецький нарід не має ніякої нехіті до американського народу. Німці ще ніколи не підносили ніяких претенсій на американському суходолі.** Власне німці брали участь у боротьбі за свободу цього суходолу. **Якщо Злучені Держави пробували б тепер вмішатися евентуально в европейську війну, тоді вся Европа буде боронитися.**

Якщо хтось думає, що зможе помогти Англії, то нехай собі на всякий випадок запам'ятає: **кожний корабель, під охороною чи без охорони, що найдеться на лінії обстрілу, буде сторпедований!**

НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ ВЗАЄМИНИ

Одначе, якщо хтось має ще інші надії, то можу йому на це сказати, що зовсім їх не розумію. Ось говорять: „Італія відпаде від Німеччини". Нехай не видумують революції в Мілані, тільки радше нехай вважають, щоб вона у них не вибухла. Чужі держави оцінюють взаємини між Німеччиною й Італією так, як вони самі звикли були поводитися зі своїми союзниками. Бо коли в демократичному світі один другому помагає, то все чогось домагається в заміну: морських баз, або чогось подібного, а потім — обсаджує їх... Коли недавно кілька італійських повітряних ескадр перенеслося над Атлянтик, англійські часописи писали, що італійці починають забирати голос у наших воєнних діях і знов зажадають для себе бази над Атлянтиком. Тепер, коли німецькі ескадри є на Сицилії, впевняють, що німці мабуть займуть Сицилію... Ці панове можуть бути переконані, що такі „штучки" не зворушать нікого ні в Німеччині, ні в Італії. Вони свідчать тільки про хоробливий брак орієнтаційного змислу в тих, що чимось подібним можуть частувати англійську прилюдну опінію.

ПРАВДИВИЙ ЗМИСЛ ВІЙНИ

Це передусім доказ незрозуміння змислу тієї війни, що звучить:

„Битимемо Англію там, де тільки її зможемо дістати". Якщо в поодиноких невдачах нашого союзника добачують вони доказ своєї перемоги, то направду не розумію цих англійців. Чейже досі завсіди у своїх власних невдачах добачували вони доказ своєї „великої перемоги".

Панове! Можете бути певні: **теперішні розрахунки — це ґенеральні розрахунки,** що в кінці війни будуть вирівнані до останнього сотика точка за точкою, квадратовий кільометр за кв. кільометром!

І ще один факт нехай ці панове приймуть до відома: **Дуче і я — це не жиди, ані торговці!** Якщо ми оба подаємо собі руки, то це стиск долоні людей, що мають **честь.**

Може вони привязують свої надії до Балканів? Та й на це я не числив би дуже, бо одне певне: **там, де появиться тінь Англії — будемо атакувати, а на це маємо досить сил!** А може вони числять ще на інші держави, що їх евентуально хотіли б втягнути у гру? Не знаю, та можу запевнити: **кожну можливість, яка взагалі є до подумання, ми докладно обдумали й вставили в наші обчислення. Наша кінцева перемога безсумнівна!**

НЕ НІМЕЧЧИНІ, АЛЕ АНГЛІЇ ЗАГРОЖУЄ ГОЛОД!

Може не забули про іншу, зрештою захитану надію — про **голод.** Все наше життя зорганізоване. Згори числилися ми з тим, що підчас війни не може бути мови про люксус. Та **від голоду німецький нарід ніколи не згине! Скоріше англійський народ!** Про це ці панове можуть бути переконані.

А може брак сировців? Та й під тим оглядом ми забезпечилися дбайливо **чотирилітнім пляном.**

ВІРА В БРЕХНІ Й ПОХИБКИ

Залишається ще тільки одна можливість, а саме: **віра в брехні та фрази,** що мають на меті задурманити німецький народ. Якщо про це йде, то можу тільки співчувати з панами, що так довго спали...

Сьогодні рано читав я, що один англійський міністр спеціяльною методою обчислив, **що в 1940 р., я зробив сім похибок!** Цей пан міністр помилився. Я докладно обчислив це ще раз: ні, я не зробив 7 похибок, тільки 724! Що більше: я почислив ще далі ше й дійшов до переконання, що мої противники зробили 4,385.000 похибок! Нехай мені цей пан повірить! Я обчислив це докладно...

Ми з нашими похибками якось собі порадимо. Якщо цього року зробимо стільки похибок, що в минулому, то при кінці року навколішках дякуватиму Богові. А якщо наші противники зроблять стільки мудрощів, що минулого року, тоді також можу бути зовсім вдоволений.

БОЄВА ВАРТІСТЬ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ

В новий рік входимо **з такою сильно озброєною армією, якої ще ніколи не було в історії.** Число сухопутніх дивізій сильно побільшено. Їхню боєву вартість піднесено, величезний воєнний досвід — про кращий взагалі годі мріяти — належно опрацьовано й використано. Працюємо без відпочинку та з непохитною волею працюватимемо далі. Ми поправили стан нашого озброєння, а наші противники переконаються, до якого ступня ми поліпшили.

РІК 1941 — БУДЕ РОКОМ НОВОГО ЛАДУ В ЕВРОПІ

Рік 1941 — я про те свято переконаний — буде **історичним роком створення великого, нового ладу в Европі. Всі арійські народи обєднаються до боротьби з міжнародним жидівством,** що використовує винищує народи цілого світу. Програма цього ладу проста й ясна:

Запевнити всім місце на світі.

Зломити привілеї одиниць.

Зломити тиранію деяких народів і керуючих ними фінансових пявок.

Біжучий рік допоможе нам покласти **основи під дійсне порозуміння народів і забезпечити міжнародне обєднання. Бог не покине нас у цих змаганнях.**

Німеччині — перемога й слава!

І ЗНОВУ ПРОПАВ АНГЛІЙСЬКИЙ ПІДВОДНИЙ ЧОВЕН

ШТОКГОЛЬМ, 30. І. — Англійська пресова аґенція Райтера подала повідомлення британської адміралїції про те, що пропав англійський підводний човен „Тритон" 1.099 тон містоти. Він вийшов з корабельних майстерень у 1937 р. та був першою англійською одиницею нового типу. Обсада „Тритона" мала 90 членів.

БОГДАН ЛЕПКИЙ 15)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Босаковський пальці до вуст приклав і гострий свист побіг по верхах дерев. Ще раз, ще раз, ще.

„**Панасе! Ти пильнуй псів. Як подам знак, то пускай із ланцюгів!"** — крикнув Босаковський і до землі принишк.

Ворог наближався. Чути було, як стогнала земля і як ліс шумів, ніби хуторянам знати давав, щоб берeглись. Коли б не мла, то вже ворога можна було побачити з вікон, а то лиш чулося, що йде. Чимраз ближче і ближче. Кроків триста, двісті, сто. І — стали.

„З коней зіскакують, за якусь хвилину будуть", — шепнув Босаковський і причаївся, як до скоку кіт. Шабля в руці. Коло нього Борис і два Уласенки, по другім боці брами чотири... Ні пари з уст...

А ворог підкрадається, як злодій. Він певний, що хутір спить і що черниця брами відчинила. Тільки йди та души дурних хуторян, як тхір курей. А все ж таки надумуються. Може не знають, куди краще входити.

Босаковський свиснув.

На той свист кілька людей кинулося до брами. Але ніодин із них далеко не зайшов.

Привітало їх вісім шабель гострих, як вісім ясних блискавок.

Але ж бо й вони голіруч не наступали й тільки цей несподіваний привіт оголомшив їх, осліпив і такого страху нагнав, що замість відбиватися, кидалися на всі боки, як звірі, несподівано загнані в тенета. А на їх голови сипалися удари — певні, сильні, смертельні, як громи з неба.

Хто з розбитим черепом безмовно на землю, мов сніп, падав, хто просив пощади, а хто тільки про те й думав, як би втікати. А там стояв Босаковський. Плечима браму підпер, а хто йому під шаблю навинувся, той тільки світа й бачив.

„Злодії, випоротки зінські, я вас провчу, як чесних людей турбувати! Доволі крови людської напились, гетьте!"

І не минуло й кілька хвилин, як із передньої сторожі ніодна душа живою не лишилась.

„Так їм і треба", — зітхнув Босаковський, з привички шаблю обтираючи полою. Віддихався: „Ух! Не люблю я такого бою. Та не моя вина. Хлопці, а є ви всі?"

„Є всі!" — гукнуло сім голосів.

„А цілі?"

„Цілїські".

„То тоді славити Бога. Лиш не гадайте собі, що це кінець роботи. Воно лиш почалася".

„Уласе, слухай! Головна сила надходить".

„А мені що", — відповів старий козак, закурюючи люльку.

„Може на твою браму вдарять".

„Хай бють!" — і блиснув бердишем, до якого був великий охотник.

Панас насилу вдержував вісім ланців від вісьмох собак, здорових, як лявки, а лихих, як дикі звірі. Устя з невістками та з двома дівками-наймичками примістилася на двох рогах хати із супротивного боку. Пильнує хутора від ставку, хоч звідти до нього дістатися найтяжче. Вони також страху не знають. Довголітні війни й безнастанна небезпека загартували їх душі й тіла. Стріляють не гірше від хлопів і за

...ова важна українська церковна станиця в Німеччині

...ОЗМОВА З О. ПРАЛ. Д-РОМ П. ВЕРГУНОМ, АПОСТОЛЬСЬКИМ ВІЗИТАТОРОМ ВЕЛИКОЇ НІМЕЧЧИНИ.

(Від нашого кореспондента)

Берлін, кінець січня 1941.

У звязку з відомістю про призначення ...рлінського греко-католицького душпа...ря о. прал. д-ра П. Вергуна Апостоль...ким Візитатором з правами Апостоль...кого Адміністратора ad nutum Sanctae ...lis на терен Великої Німеччини, удався ...ш кореспондент до о. Номіната з про...нням уділити йому точніших інформацій ...о цю важну подію. О. Візитатор радо ...лився на згадану розмову, що її частин... хочемо передати в буквальному тексті.

*

Призначення о. прал. д-ра П. Вергуна ...остольським Візитатором прийшло ще ... листопада 1940 р., коли то Папа Пій XII. ...audientia підписав відповідний акт номі...ції. О. Номінат походить з Городка б. ...вова. Молодим юнаком брав активну ...ість у бурхливих діях всесвітньої війни, ...сля у наших визвольних змаганнях як ...ршина У. Г. А. Після всіх важких воєн...х пригод над Збручем і на Україні попав ...польський полон 20. вересня 1920 р., де ...ребув 5 місяців у таборі полонених у ...колі, організуючи оборону інтересів ...раїнських комбатантів. Завдяки щасливій ...чі з неволі вдалося йому після важкої ...роги через тухольські болота дістатися ... Сх. Прусії. Якийсь час перебував на ста...нищі адютанта начальника табору в Яб...ній, а відтак перейшов на університетські ...дії у Празі, де в німецькому універси...і скінчив теольоґію та згодом промував... на доктора філозофічних наук. У 1927 р. ...в асистентом історії Церкви при Укра...ському Науковому Інституті в Берліні.

Польська влада ввесь час ставилася ду... неприхильно до о. д-ра П. Вергуна та ...била йому великі труднощі на кожному ...оці. Майже крадькома вдалося йому во...и 1927 р. прибути до Львова, де 30. жов... 1927 р. з рук Митрополита Шептиць...го одержав священичі свячення. Після ...юденного побуту в родинному Городку ...ів мерщій покидати Галичину, щоб усу...ися перед нагінкою польської поліції. ...доручення Митрополита Андрія перебрав становище греко-кат. душпастиря в Берліні з обовязком обслугувати всі українські греко-католицькі кольонії в Німеччині. Цей важкий обовязок був однозначний з місіонарською працею на цілому просторі Німеччини, тому самозрозуміло вимагав великої напруги та багато сил. Інтенсивна праця о. д-ра Вергуна була сіллю в оці польського уряду, який постійно робив йому різні прикрості.

І так у 1930 р. поляки арештували його у Тчеві після двох викладів для німецьких студентів у Данцігу, а відтак 1938 р. відібрали йому право польського громадянства. Не зважаючи на всі труди та важку працю, о. Візитатор держиться добре та має доволі сил до дальшої праці на новій відповідальній церковній стійці.

*

У просторому кабінеті о. Номіната при Шлезвіґер Уфер, простому й удержаному в атмосфері наукової праці, ведемо з о. Візитатором оживлену розмову про найважніщі справи новоствореної Апостольської Адміністратури.

— Давніше — оповідає зовсім ще з виглядa молодий о. Адміністратор — було на землях старої Німеччини до 12.000 українців греко-католиків, які ієрархічно підлягали юрисдикції Митрополита Шептицького. Вибух німецько-польської війни у вересні 1939 р. припинив наші звязки. Після майже півторарічної перерви Св. Отець Папа Пій XII. створив для греко-католицьких вірних Великої Німеччини окрему Апостольську Адміністрацію ad nutum Sanctae Sedis. Треба памятати при тому, що внаслідок воєнної хуртовини й багатьох відомих нам перемін число українців на просторах В. Німеччини зросло до 200.000 душ, при чому нелегко покищо точно сказати, скільки між ними православних.

— **Характер українського громадянства в Німеччині плинкий: він часто зміняє місце побуту, переноситься з околиці до околиці.**

— **Як задумуєте, о. Візитаторе, зорганізувати майбутню Адміністратуру, беручи ці моменти під увагу?**

— Український духовник був завсіди слугою Бога і Народу. Наше духовенство винесло на своїх плечах ввесь тягар національної боротьби за відродження народу, залишившись вірним народнім масам до кінця. Ми встигли вже виховати цілі кадри світської інтеліґенції, але через це обовязки духовенства ніяк не зменшилися. Сила народу спирається не тільки на матеріяльних багатствах і благах, але передусім на моральній основі. Сторожем цієї національної моралі є духовенство. Воно зокрема в теперішніх невідрадних відносинах має перший обовязок стояти завсіди при своїй пастві: бути їй розрадою, добрим сіячем, помічником, учителем... На терені Великої Німеччини будуть творитися українські греко-католицькі душпастирські осередки, що матимуть характер місіонарських станиць. Кожний священик обїжджатиме постійно призначені йому округи з вірними. Кожний осередок обійматиме територіяльно кілька латинських німецьких епархій і діятиме, зрозуміло, в порозумінні з даним епископом. Дотеперішня практика в Німеччині виявила, що мусить бути збільшене число священиків-громадян, які пильнували би частого обслуження спрагнених душпастирської потіхи вірних.

— **Чи при Церковному Центрі буде практично реалізоване гасло громадської праці?**

— З Божою допомогою зробимо в тій ділянці, що лише можна буде осягнути. Великою журбою лежить на мойому серці — підкреслює о. Візитатор — обхоплення опікою нашої молоді на чужині, зокрема ж залишеного самому собі жіноцтва. Вже на початку задумую звернутися до завсіди вражливих на громадські обовязки наших пань у Німеччині, щоб занялися організацією цієї опіки. На зайве добровільне тратчення найкращого цвіту нашого змученого народу, який поніс такі великі жертви, не можемо собі дозволити. Подумаємо також про організацію шкіл (які вже практично й перед тим гарно в нас розвивались), щоб наші найменші вчилися рідної мови і любови до Батьківщини.

— **Порушили Ви, о. Візитаторе, преважну справу. В Німеччині опинилися в дуже невідрадних умовинах маси інтеліґенції, що могла далеко більше користи принести в рідних сторонах. Треба цим людям доконче дати відчути істнування дбайливої руки національної суспільної опіки. Мушу**

(Докінчення на стор. 6-ій).

...шаблю скоріш хапаються, ніж за веретено. Це не панянки, що сонця і вітру бояться, а жінки, що й на ведмедя з рогатиною пішли б. Знають, що хутір сам собі господар. Село далеко, а місто ще далі. Боронися сам, або гинь!...

Босаковський знов вухо до землі притулив.

„Ідуть! Небагато їх, з півсотні... Чвалають кіньми... Злізають... Біжать... Хто в Бога віруе, пали!"

З вікон грюкнули стріли, і то не з двох, а з кількох гаківниць, бо дві невістки й одна наймичка не втерпіли на ліжку, лиш на вишку побігли і так добре ворога на ціль узяли, що ніодна куля не схибила.

Захиталася ватага, заскавуліла, завила, захарчала і стрілами на стріли відповіла. Але ворожі кулі попадали в дубовий гострокіл і в дильовані стіни хутора, не влучивши нікого з оборонців.

Поки ворог стріляв, вони до землі припали і лиш тоді, як він над самий рів прибіг, посхоплювалися на рівні ноги.

Рів був такий глибокий, що до великої брами без зводженого мосту годі було дістатись, тому харцизи повернули направо й, побачивши кладку до бічних воріт, гусаком посунули нею. Але кладка була неширока й некріпка — затріщала. Цей тріск та ще свідомість, що хутір не спить, а бориться, нагнала напасникам страху. То пускалися йти, то подавалися назад, штовхаючи один одного та звалюючи з ніг. Аж їх отаман, головою вищий від інших і в раменах ширший удвоє, кинувся з келепом на своїх людей.

„Хто повернеться — смерть!" — гукнув, аж ліс від страху зойкнув.

І лиш тоді кілька передніх із криком більше розпуки, ніж бойового завзяття, вскочили в браму, просто на шаблі Босаковського, Бориса та шістьох Уласенків.

„Хто в Бога віруе — бий!" — кричав Босаковський.

І знов вісім шабель, як вісім блискавок ясних блиснуло в блідому місячному сяйві, зашипіло, засичало, засвистіло, зударяючись із ворожими шаблями. І знову кілька людських тіл, як кілька підрубаних у лісі дерев, повалилося на землю. Та на їх місце перли інші, бо велетень-харциз усе келепом вимахував над ними, гукаючи:

„Вперед, бо смерть!"

Аж котрийсь із харцизів, побачивши Босаковського, високого не на людську міру, з вусами, як гадюки, по яких спливала кров і з блискавкою, замість шаблі в руці, крикнув:

„Опир! Опир!"

„Кому до пекла спішно — ходи!" — відповів Босаковський і рубав з такою силою, що голови, як не відлітали з плеч, то розчереплювалися надвоє.

„Вперед — бо смерть!" — ревів харциз і на кладці стовпилося стільки людей, що вона не видержала, затріщала й полетіла стрімголов.

„Пали!" — гукнув Босаковський і з вікон посипалися кулі на тих, що бовталися у воді, як у кошелю раки.

Рів був глибокий, вода, болото, а на дні повбивані гостро затесані кілки. Вийти з того рова живим не було легко. Тому то мало хто й вийшов.

Улас тримав своїх людей біля великої брами. А як побачив, що сталося біля бічної, казав Панасові пускати собак.

Вісім звірюк рванулося вперед. За ними біг Панас. В сорочці і в полотняних штанах, з довгою сивою бородою і зі старосвітським луком у руці — виглядав дійсно, як опир, що піднявся із забутої могили, щоб боронити домівки, в якій колись проживав.

(Далі буде).

Життя і право

Унормування закорд. платничого обороту

Вслід за попереднім числом „Життя і право", присвячуємо і це число банковим справам, щоб бодай у загальному знати разом усі правні постанови, що обовязують в ділянці банковости.

У другому півріччю м. р. уряд Ґенерального Губернаторства упорядкував пекучу справу закордонного платничого обороту. З тією хвилиною уможливлено переказування належностей не тільки поза межі В. Німеччини, але також дуже облекшено грошевий оборот поміж краями під німецькою зверхністю. Віддавна існує в Кракові Розрахунковий Інститут. Через нього здебільша ішли всякі грошеві перекази за кордон. Спочатку на перешкоді стояла убогість населення Ґен. Ґубернаторства. Зруйноване до краю военними подіями, потребувало воно найбільшого ввозу, не маючи змоги вивозити. Поправа господарського положення в Ґенеральному Ґубернаторстві й признані Німеччиною нові кредити змінили справу основно. Ще недавно, не зважаючи на розрахункове порозуміння нпр. між Ґенеральним Ґубернаторством і Німеччиною чи Протекторатом, годі було діждатися переказання вплат, бо на конті Розрахункового Інституту в Кракові вплати, призначені на переказання до Німеччини за спроваджені товари, грубо перевищували вплати в марках, вплачені до німецької Розрахункової Каси в Берліні для пересилки до Ґенерального Губернатрство. Тепер внаслідок упорядковання державного й зокрема господарського організму Ґенерального Ґубернаторства, а передусім кредитів, прийшло до вирівнання у взаємнім розчисленні тих обох країв.

По упорядкованні платничого обороту між Ґен. Ґубернаторством і Німеччиною прийшла пора на унормування господарських взаємин також з іншими краями, передусім з Протекторатом Чехії та Моравії. Платничий оборот з іншими державами відбувається за посередництвом німецького клерінґу, а саме переходить він через німецьку Розрахункову Касу в Берліні. Ця Каса й переводить розчислення поміж усіми краями, для яких веде окремі конта.

Нижче подаємо короткі інформації про підписані досі розрахункові договори між Ґен. Ґубернаторством і деякими европейськими державами.

ОБОРОТ З ПРОТЕКТОРАТОМ

Платничий оборот з Протекторатом нормує умова, підписана між Розрахунковим Інститутом у Кракові і Народнім Банком Чехії та Моравії у Празі. Для управильнення обосторонніх платностей утворили обі договірні сторони збірні конта, в Ґен. Ґубер. нії в золотих, а в Протектораті в коронах, по курсі 1 зол. рівний 5-ом чеським коронам.

Довжники одного краю будуть звільнені від зобовязання тільки тоді, якщо їх вірителі в другому краю дістануть цілу рівновартість своїх претенсій. До того часу довжник відповідальний за евентуальну ріжницю курсу між днем вплати на збірне конто і днем виплати, доконаної в другім краю.

Виплати виконують засадничо в хронологічному порядку вплат. Виплати виконують в краевій валюті. Винятки в часовому порядку допустимі тільки при виплатах суспільного характеру, звязаних з подорожами, торговельними провізіями, спедиційними видатками тощо. Між іншим поза чергою виплачують посилки для студентів, призначені на їх удержання. Досі такий переказ тривав 2—4 тижні. Окремо унормовано сплати давніх рахунків, при сплаті яких є деякі зміни в курсі золотого.

На основі цієї умови та окремої оповістки уряду Ґен. Ґуберції з 13/6 1940 можна було переказувати давні зобовязання через Розрахунковий Інститут до Національного Банку в Празі. Нова оповістка з 18 січня ц. р. наказала управильнювати нові зобовязання від 1. жовтня 1940 тільки шляхом клерінґу Німеччина — Протекторат. Вплати треба скермувати, як при інших закордонних платностях, до Розрахункового Інституту в Кракові.

ОБОРОТ ІЗ ШВАЙЦАРІЄЮ

Платничий оборот із Швайцарією унормовано умовою з 31. липня 1940 року. Відноситься вона тільки до давніх вірительностей. До кінця 1940 р. можна було управильнити оборот із Швайцарією на основі давніх польсько-швайцарських умов, від 1940 р. тільки на основі нової умови. Умова устійнила також справи курсові. Довжники на польській території платять довги в марках по курсі 100 зол. = 47.05 марок. Швайцарські довжники платять у франках по курсі 100 зол. = 82.25 франків. Довги супроти Швайцарії треба вплачувати до Розрахункового Інституту в Кракові на конто „Швайцарія".

ОБОРОТ З ІНШИМИ КРАЯМИ

На основі окремих, щойно недавно підписаних умов, унормовано платничий оборот ще з такими державами: Болгарією, Грецією, Італією, Югославією, Мадярщиною, Голяндією і Румунією.

Зобовязання, що повстали на основі правних дій, доконаних по нижче устійнених речинцях, можна заплатити тільки за дозволом Девізового Уряду в Кракові і то за посередництвом Розрахункового Інституту. Ці речинці різні, а саме: для Болгарії 14 жовтня 1940, для Греції, 12 вересня 1940, для Італії 31 серпня 1939, для Югославії 30 вересня 1940, для Румунії 31 березня 1941, для Мадярщини 8 листопада 1940 р.

Окремі умови з Болгарією, Югославією, Італією і Голяндією устійнили спосіб заплатити давніших зобовязань, що повстали перед вище поданими речинцями.

Кінчаючи цей огляд, ще раз звертаємо увагу, що всякі грошеві перекази за границю можна перевести тільки за дозволом Девізового уряду в Кракові (вул. Крупнічa). Щойно на основі дозволу треба платити гроші, призначені для заграниці, до каси Розрахункового Інститут, в Кракові(Штрассе дер Вермахт ч. 20).

Яр. Падох.

ПЕРЕДАВНЕННЯ ВЕКСЛІВ І ЧЕКІВ ПРИПИНЕНЕ

Польське векслеве й чекове право, що обовязує досі, містить в собі точно устійнені речинці, після яких передавнюються претенсії посідача вексля або чеку до всіх з нього зобовязаних, а саме виставника і жирантів, та жирантів поміж собою і до виставця. Ці всі речинці векслевого права продовжено так, що час від дня 1. вересня 1939 р. до 28. лютого 1941 р. не числиться для векслів, що їх виставлено перед днем 1. жовтня 1939. Речинці передавнення при цих векслях зачнуть числити щойно від 1. березня 1941 р. Те саме відноситься до чеків, що їх виставлено перед днем 1. жовтня 1939 р. у справі передавнення претенсій з титулу зворотних розшуків посідача чеку проти жирантів, виставника та інших і жирантів поміж собою.

Після лютого ц. р. посідачі векслів і чеків повинні подбати про збереження законних речинців зліквідування тих векслів і чеків, бо інакше вони по якомусь часі втратять усяку вартість.

ПРОДОВЖЕННЯ ВЕКСЛЕВИХ І ЧЕКОВИХ РЕЧИНЦІВ

Згідно з постановами польського векслевого і чекового права, треба кожний вексель або чек представити до заплати, а якщо нема заплати, запротестувати. Все це треба виконати в точно означеному часі. Одначе, якщо годі це вчинити з приводу перешкоди, яку годі було перебороти, напр. в часі війни, тоді згідно зі ст. 54. вексл. закону, законні речинці продовжуються на час перешкоди, найдовше до 30 днів; але якщо перешкода триває ще довше, тоді вистане повідомити свойого векслевого попередника про випадок вищої сили та брак змоги представити вексель чи його запротестувати. Це треба зазначити також на векслі.

Три нові розпорядки устійнили, що якщо хтось не виконав цих векслевих чи чекових чинностей в часі від 28. серпня 1939 р., то слід уважати це за прояв вищої сили й тому продовжено для виконування тих чинностей речинець на рік, на всякий випадок щонайменше — до дня 15. жовтня 1940. Тому, хто в цьому часі виконав ці чинності, зберіг усі права з вексля або чеку. Відноситься це тільки до векслів і чеків, виставлених перед 1 грудня 1939.

Для векслів і чеків, виставлених від 1. грудня 1939. почавши аж до відкликання (яке ще не наступило), ці речинці продовжено на 30 днів, на всякий випадок щонайменше до 15. квітня 1940 р. Речинці, що минули вже перед днем 28. серпня 1939, не продовжено.

Ці всі постанови не відносяться до векслів і чеків, при яких на основі ст. 54 уст. 4 векслевого і ст. 48 уст. 4 чекового права можна підняти зворотні розшуки, не предкладаючи вексля або чеку і без протесту або виконування заступної чинности.

МІЖДЕРЖАВНА КЛЄРІНҐОВА ЦЕНТРАЛЯ.

В Берліні відкрито міждержавну клерінґову централю, до якої вже належить ряд держав, а саме: Німеччина з Бельґією, Голяндією і Норвеґією, Італія, Югославія, Греція, Швайцарія, Швеція, Фінляндія і Болгарія. Йдуть намагання притягнути до цієї централі також Румунію та інші держави.

Ця установа переводить тільки розрахунки між Бельґією, Голяндією і Норвеґією з одного боку та Італією, Югославією, Швайцарією, Швецією, Фінляндією і Болгарією з другого боку.

ПЕРЕСИЛАННЯ РОБІТНИЧИХ ЗАРІБКІВ З НІМЕЧЧИНИ ДО ҐЕНЕРАЛ-ҐУБЕРНАТОРСТВА

Недавно піднесено висоту квоти, яку робітник з Ґ. Ґ. може переслати з Німеччини до краю на 600 марок річно, себто 50 марок місячно. Пересилаєму квоту треба вплатити при помочі спеціяльної платничої карти на поштове конто 888 Поштового Чекового Уряду у Варшаві. Треба при цьому виказатися дозволом на переснлку грошей (обкладинка робітничої карти). Це відноситься не тільки до тих робітників, що їх вислали на роботу до Німеччини уряди праці, але, згідно з останнім обіжником мін. праці в порозумінні з мін. господарки, також до всіх інших, що самостійно прибули до Німеччини і там працюють!

ВАЖНІСТЬ БАНКОВИХ ВКЛАДІВ ДЛЯ КУПЕЦТВА.

Як відомо, торговля й промисл стали концесіонованими підприємствами. Без дозволу влади не можна відкрити нового купецького чи промислового підприємства. В найближчих числах нашої правничої сторінки напишемо докладніше про сьогоднішнє купецьке і промислове право. Тепер хочемо тільки підкреслити вагу банкових вкладів при заснуванні нових господарських станиць. На основі окремої постанови господарського уряду й промислово-купецьких корпорацій до подання про дозвіл на оснування нового підприємства треба долучити посвідку, що петент має відповідний капітал на заснування й належне ведення підприємства, яке бажає заснувати. Без такої посвідки подання не полагоджують. Тому раніш, ніж внести подання про дозвіл на оснування відприємства, треба зложити в банку квоту, відповідну до величини й роду підприємства.

При цьому пригадуємо, що немає ніяких окремих вимог щодо банків, в яких слід складати гроші, призначені на підприємство. Тому вклади можна і треба вкладати з правила в українських банках. Багато краківських купців одержало дозвіл на оснування підприємства на основі посвідок про вклади, виданих „Українбанком" у Кракові.

НОВА ВАЖНА УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА СТАНИЦЯ У НІМЕЧЧИНІ

(Докінчення)

зауважити, що щаслива думка о. Візитатора щодо організації моральної допомоги нашій молоді й робітництву збігається з ініціятивою Провідника УЦК у Генеральному Губернаторстві проф. Кубійовича, висловленою ним на обласній нараді УЦК в Замості: наладнати справу суспільної опіки над робітниками, полоненими та іншими на терені Великої Німеччини при допомозі окремого апарату у Берліні. Треба сподіватися, що ці дві добрі думки взаїмно себе підпомагатимуть. Коли ж іде про життя Греко-Католицької Церкви в Німеччині, то цікавить нас ще й справа відношення німців до Неї?

— Німці віддавна зрозуміли ролю Церкви в житті українського народу. Зрозуміли також ролю поляків в постійному піддержуванні віроісповідних таборів серед українців. Мої виклади для німецьких богословів викликували серед них завсіди дуже велике зацікавлення. Німецькі богослови радо навчаються нашого обряду й беруть участь у нашій Службі Божій. Одного разу в Мінхені аж 30 студентів богословії зодягнуло стихарі і співало так добре з виданих мною для них нот, що слухачі дивувалися опісля, звідкіля взяли ми аж стільки богословів...

— Чи цікавитеся о. Візитаторе, теперішніми віроісповідними взаємовідносинами між українським громадянством на Холмщині й Лемківщині?

— Був я на рідній землі весною минулого року. Відвідав тоді Краків, Ярослав, Сянік. На жаль, на Холмщині побудувати не довелося, хоч ця земля віддавна мене цікавила, як терен трагічних реліґ. конфліктів і зударів. Між іншим цікавить мене дуже проблема т. н. „калакутів", себто спольщених українців римо-католицького віроісповідання. На мою думку, помиляються ті, що їх хотіли б силоміць повертати до православія, як і ті, що хотіли б їх повернути до унії. Цим людям треба в першу чергу дати відчути подих національної любови, треба би повести делікатний та обережний процес їхнього національного освідомлення, а щойно опісля організувати віроісповідні справи. Віроісповідно ж треба пошанувати їхній теперішній обряд, створивши за всяку ціну їхню власну українську римо-католицьку ієрархію та єпархію. Це ідея не нова, а дасться здійснити. Успішно пробували вже її реалізувати оо. Василіяни. Не забуваймо ж, що українців латинників зустрічали ми вже і під Тарнополем. Що ж до інших справ нашого народу над Сяном і Бугом, то віроісповідну боротьбу — якщоб вона справді мала проявлятися, мусимо вважати зовсім зайвою й шкідливою. Священик не може займатися політикою і мусить оминати все, що нас ділить. Духовник мусить проповідувати Слово Боже й любов, памятаючи за службу цілому народові й перекресливши всю ненависть, чи хитрощі.

Такими словами закінчив своє інтервю о. Візитатор. Викликали вони в нас певні асоціятивні думки. Ще перед тижнем говорив із холмської катедри православний український Архиєпископ Іларіон про зріст соборної ідеї й ламання кордону між галичанами й не-галичанами. Ще в кілька днів пізніше сказав нам інший православний український достойник о. архимандрит Палладій, що внедовзі засяде на епископському престолі, буквально ось-що: **„без приходу галицької конструктивної інтеліґенції, що активно станула до громадської праці, не можна було б собі уявити відродження Холмщини".** А сьогодні Достойник Греко-**завважити, що щаслива думка о. Візитато-** Католицької Церкви підкреслює потребу релігійної взаємної толеранції між синами одного народу. Чи ж слів цих трьох українських церковних Достойників не варто повторювати щодня по обох сторонах неістнуючої лінії віроісповідно - територіяльго поділу, що її відвічні вороги буття й тривання нашого народу хочуть між нами покласти й закріпити.

КТВ.

З українського життя

НІМ. ПЕРЕМИШЛЬ.
КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВІДНИКІВ УОТ У НІМ. ПЕРЕМИШЛІ.

Дня 22. І. ц. р. відбулася в Нім. Перемишлі заходами Делеґатури УДК ширша конференція провідників-голов УОТ, на яку прибуло біля 50 осіб. Конференцію відкрив голова Делеґатури о. сен. Ю. Татомир гарним словом, проголосив порядок нарад та віддав голос освітньому референтові — проф. Ст. Микиті, що відобрав звіт з діяльности від кожного голови УОТ. Кожний із провідників представляв діяльність місцевого УОТ, виказуючи браки та недостачі. По звітах інж. Артюшенкова в коротких словах представила вагу орґанізації жіноцтва. Опісля освітній референт зясував плян праці УОТ в Перемищині на 1941 рік та роздав кожному із провідників цей плян. У кінцевій точці цієї наради — при внесках і запитах — порушено низку актуальних справ.

ВЕЛИКОНІМЕЧЧИНА.
З ЖИТТЯ „УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ" В КАССЕЛЮ.

Хоч філія „Української Громади" в Касселю мабуть наймолодша, вона має за собою деякі успіхи. Кожної неділі й свята, з браку домівки філії, збираються члени-робітники в помешканні провідника філії, пор. В. Рудецького, де відбуваються дискусії та гутірки. Переведено збірку на інвалідів з останньої війни та на українську пресу. Заходом провідника філії уладжено Свят-Вечір для всіх членів філії, обох віроісповідань. Були також деякі члени УНО та запрошені німецькі гості. Господинею Свят-Вечора була п. Людмила Рудецька. Провідник філії „У. Г." привітав гостей і членів, підкреслив необхідність єдности й любови. Після прочитання привіту від Головної Управи „Української Громади" — секретар філії О. Яцука виголосив відповідну промову до молоді. Підчас Свят-Вечора відспівано низку колядок. Серед товариської гутірки пройшов мило цей вечір.

УКРАЇНСЬКИЙ ГУРТОК У ВЕСТФАЛІЇ (ҐЛЯДБЕК—ЦВІКЕЛЬ).

Українські робітники у Франції, після ІІ погрому, переїхали на працю до Великонімеччини. Малий гурток українських робітників у Вестфалії (Украінер Баракe Г. Ц., Гемайншафтс-Лягер, Ґлядбек—Цвікель і/В, Шульштр.), понад 50 осіб, що має окремий барак, зорґанізував спільно Свят-Вечір. Барак прибрали українськими прапорами, гарно вбрали ялинку, уладили спільну вечерю. Запрошені німці з ляґерфірером були дуже вдоволені, що українці так гарно й культурно зорґанізували цей Свят-Вечір. Один з німців виголосив промову зі щирими побажаннями. На всіх 500 робітників, що перебувають у цьому таборі, тільки українці зорґанізували свій Свят-Вечір. Серед співів колядок і пісень проминув цей вечір незвичайно мило. Зібрано 68 РМ., які по половині призначено на українських інвалідів і студентів та відіслано до УНО в Берліні.

ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ЧЕНСТОХОВІ.

Дня 21. І. ц. р. п. шульрат д-р Куберґ відкрив у 10-ій год. гарною промовою українську державну школу в Ченстохові. Голова УДК, кап.-лейтн. Шрамченко, подякував німецькій владі за прихильне становище та промовив до учасників цього торжества. Дальша програма складалася з деклямацій, співів і танків дітей. Змістовну промову виголосив управитель цієї школи, Іван Ковальчук. Вкінці відспівано український гимн.

Вечором того ж дня відбулося прийняття в домівці УДК. Шульрат д-р Куберґ виголосив незвичайно прихильну промову.

До школи вписалося 23 дітей. Ритміки й танців учить п-ні В. Мізюк. Головою Батьківського Комітету тієї школи є З. Гошовський.

ВІДЕНЬ — МІСТО МИСТЕЦТВА.

Відень має вже свою мистецьку традицію. Він, без огляду на політичну ситуацію, все був передовим містом мистецтва німецького народу. Кожний мистець находить у наддунайській столиці найбільш пригожу для себе атмосферу. Багато навіть німецьких песимістів вважали, що, з прилученням Австрії, а з нею Відня до Райху, це місто втратить свій високий мистецький рівень та зійде до звичайного провінціонального міста. Та практика виказала зовсім щось інше. Відень лишився й надалі столицею мистецтва, що тепер набрало ще більшого розгону. Що більше, віденців можна стрінути тепер майже в усіх великих театрах Німеччини.

Всі віденські театри переживають тепер направду велике оживлення. Фреквенція в державній Опері за останній квартал збільшилася на 22 відс., а в Бурґтеатрі на 20 відс. Те саме відноситься й до всіх інших театрів, зокрема до концертових заль.

Відомо, що велика частина найкращих німецьких фільмів накручена саме у Відні. Фільмове товариство „Він-Фільм" вже має свою славу не тільки в Німеччині, але й за кордоном. Самі віденські кіна в першому півроці 1940 відвідало 23 міліони осіб, в порівнанні з 16 міліонами в другому півріччі 1939 р.

Новий рік мистецтва у Відні стоїть під знаком великого віденського драматурґа, Франца Ґрільпарцера. З нагоди 150-ліття з дня його народин усі віденські сцени приготовляють цікавий перегляд німецького сценічного мистецтва сучасности. Тиждень театру, тиждень південного-сходу, що в ньому всі нації дунайського басейну дадуть у Відні образ своїх культурних і мистецьких осягів, тиждень Ріхарда Штравса, Шекспірівські дні та ціла низка інших імпрез ціхують Відень, як мистецьку митрополію.

БРАЗИЛІЯ ЗАБЕЗПЕЧУЄ СВОЮ НЕВТРАЛЬНІСТЬ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 30. І. — В обличчі щораз частіших замахів на невтральність південно - американських держав і їхніх територіяльних вод, президент **Варґас** видав два декрети, що забезпечують невтральність Бразилії.

Перший декрет забороняє надуживати пристаней, що лежать в обсягу бразилійських територіяльних вод, до якихнебудь воєнних дій. Другий декрет забороняє кораблям, що беруть участь у воєнних діях, подавати звіти на просторі бразилійських територіяльних вод.

Зимова допомога — це найважливіша справа. Памятайте про бідну дітвору, про жертви війни, хворих по лікарнях і братів, що ждуть від Вас помочі

Новинки

КАЛЕНДАР.

ЛЮТЕНЬ.

1. Субота — Пр. Мак., Єг.
2. Неділя — 32 по З. св. Д.

— ЗАСІДАННЯ НАУКОВОЇ РАДИ Українського Центрального Комітету буде в неділю, 2. лютня ц. р. в 6-ій (18-ій) годині ввечері, в салі Українського Освітнього Товариства („Просвіта") при Адольф-Гітлер-Пляц ч. 12, II. п. — На денному порядку викдад ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО ІЛАРІОНА (д-ра І. Огієнка): УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА ТА II ЗНАЧІННЯ В РОЗВОЮ НАЦІЇ. — Вступ тільки для членів і запрошених гостей. Добровільні датки на Допомоговий Фонд Студентства при УЦК приймаються з подякою.

— НОВЕ ЧИСЛО „ІЛЮСТРОВАНИХ ВІСТЕЙ". Вже вийшло 2. ч. „Іл. Вістей" за лютий 1941. Зміст цього цікавого й багато ілюстрованого числа: Ю. Буревій: Розмова з ніччю. Ганс Фр. Блюнк: Острів у заметілі. Б. Романенчук: Тематика Лесі Українки. — Мистецькі видання. Інж. Гр. Божок: Українці в Єгипті. М. Яровий: Еліта й стиль. — Праця українських мистців. Б. Ольхівський: Шляхами Холмщини й Підляшшя. — Огляди й рецензії. Помфіл Шponька: Білі корвати (сатирична повість). — Розвага. Ребус ч. 2. — На останній сторінці: „Краківський Парнас" у дотепних карикатурах Ека.

ЗАПОВІДЖЕНИЙ РЕЦИТАТОРСЬКИЙ ВЕЧІР творів М. Черемшини, що мав відбутися у Кракові в домівці УОТ в суботу, 1. лютого ц. р. в год. 18-ій, — відложений на чергову суботу, 8. лютого, на год. 19.15.

— В СПРАВІ ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛОНЕНИХ, бувших вояків польської армії, що перебувають у таборах полонених, подається до відома, що згідно з повідомленням компетентних чинників, усі УКРАЇНЦІ ПОЛОНЕНІ, без огляду на їх попереднє місце замешкання, будуть із таборів звільнені вже в найближчому часі. Прохань у цій справі не потрібно ніде вносити. — Керманич Відділу Праці і Сусп. Опіки при УЦК. 1-5

— ДАНСІНҐ. Жіноча Секція УОТ у Кракові уладжує в суботу, 1. лютня ц. р., в домівці УОТ, Адольф-Гітлер-Пляц ч. 12/II., ДАНСІНҐ. Початок о год. 19-ій. Добірний і дешевий буфет під власною управою. — Вступ для членів і впроваджених ними гостей. Дохід на дитячий садок. Благородна ціль і знаменита музика запрошують усіх до численної участи. — Виділ.

— МОРОЗНИЙ ВІТЕР дається добре в знати мешканцям Кракова. Дня 31. I. було ранком 22 ст. морозу.

МАСОВІ АТАКИ НА ЛОНДОН

БЕРЛІН, 31. І. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Один підводний човен затопив 20.000 т. ворожого торговельного вантажу.

Німецькі боєві літаки перевели вчора масові атаки на Лондон, де нищили розривними і запальними бомбами важні військові обекти. Поодинокі німецькі літаки бомбардували у сміливих атаках з найнижчої висоти летовища, площі вправ, становища ворожої артилерії, кольони вантажників, фабричні та залізничі обекти в південно - східній Англії. При цій нагоді німецькі бомби поцілили на летунських майданах боєві літаки типу Брістоль-Бленгейм. На одній площі вправ на північний схід від Лондону вилетів у повітря магазин амуніції. Вдатно кинені німецькі бомби знищили фабричні галі на схід від Кембридж в околиці Штотгорд і Нотинггем.

У віддалі біля 400 км. від заливу Донеґел німецькі боєві літаки затопили ворожий торговельний корабель „Оствeрд", містоти 3.677 т. Крім цього вони затопили на південь від гирла ріки Бомбер один менший корабель.

Далекострільна артилерія сухопутньої армії продовжувала обстрілювати військові обекти у південно - східній Англії. Ворог не налітав ані на Німеччину, ані на зайняті простори. Німецькі ловецькі літаки вістрілили над Дувром 6 британських запорових бальонів, а над Лондоном 7. Пропав один німецький літак.

Малий фейлетон

Король і дама

Вибачте, Шановні Читачі, коли цей фейлетон позбавлений буде безжурности й гумору. Але..

„..Не все ясне сонечко сяє, часом туман його личко вкриває", — каже поет (який — забув!).

Бо є справи поважні, над якими не можна так легко перейти до порядку денного.

Та... про це довідаєтесь далі..

МОЯ ВІДПОВІДЬ.

Дорогий Друже, далекий і незнаний! Запалений шахісте з славного города Ярослава! Дуже похвально, що, за старою засадою „від голови риба смердить", Ти (пробач за довірочний тон), обійнятий нестримною жадобою пощукування авторитету, звернувся в так важній справі за порадою до Кракова. Бо знай, що столиця Ген. Ґубернаторства аж кишить від авторитетів і авторитетиків, на жаль, тільки — не шахових. Тому то й не мало суматохи накоїв в редакції Твій лист. Редактори геть подуріли. Нічого не робили, тільки бігали одни до другого, та лиш:

— Скажіть, чи дама може короля бити?

— Чи це допустимо, чи ні?

— А якщо опиниться на загроженім місці?

І то всі. Від начального до відповідального. Де далі, поділились на дві партії і тільки чути було:

— Може!

— Ні, не може!

— А таки може, бо...

— Ні, таки не може, бо...

— Треба мати січку в голові, щоб цього не розуміти!

— І без січки можна це зрозуміти!

Заносилось на бучу. Робилось гаряче. І не було авторитету, щоб видав присуд.

Навіть „відповідальний" — і цей не хотів брати на себе відповідальности у вирішуванні цього спору.

А я тимчасом дома кіхав, пхикав, потився, попивав вивари прерізного зілля, ковтав порошки, краплі, пігулки...

Преспокійно лікувався з ґрипи. Якби в світі нічого й не діялося.

Але прихожу знова до редакції, а тут всі до мене:

— Скажіть, та скажіть! — Допустимо, чи недопустимо? — Може бити, чи не може?

Один тягне за рукав, другий за ґудзик — от-от розірвуть чоловіка.

— Бог з вами, — кажу, — та хто жтаке?

— Уявіть собі, наприклад, англійського Юрія VI., як його якась дама на вулицях Лондону періщить парасолькою.

— Картинка, що?

— Ет... не про це річ! — і тиць мені від ліс листа.

— „Чи ставши королем на загрожене дамою поле, маємо партію програну, зн. бємо короля, чи не можна взагалі королеві там ставати. В цьому випадку: чи це був хибний хід, що рішає про програну й якого не можна завернути, чи це є неправильний хід і слід його завернути?"

Не хочу мішатися в компетенції Алйохіна чи Боголюбова, але беру на здоровий розум.

— Отже ніякий розумний король, що шанує себе, не стане на загроженому місці. Бо більшість із них заздалегідь дає ногам знати. Коли ж і зробить такий неправильний хід, то міжнародній конвенанс не дозволяє, щоб його хтось бив, А ще якась дама... Фе! Короновану голову?...

Така моя думка. І її я бороню цілим своїм авторитетом.

Коли ж комусь не може це в голові поміститися, може мене назвати туманом, йолопом, ідіотом, півголовком і т. д. Може мене взяти на тортури, припікати вогнем, краяти, четвертувати, ломати колесом, на паль сажати, поставити перед суд чести... А таки мене не переконає...

А свойого противника, уродженого садиста, що то звірським способом хотів би бити короля, поспитайте: Чи купував уже коли „Verstand"?

Якщо ж ні, дайте йому дві шустки й пошліть до аптики.

Але не забудьте. Коли купить, попросіть, хай вам теж дасть спробувати. Небагато. Трошечки. Так, на конець язика. Для смаку.

З глибоким поважанням

Калістрат Щипавка.

ПС.: Якщо знову коли-небудь матимете яку заковику з шахами, пишіть на мою приватну адресу: Кракау, — К. ЩИПАВКА.

Побажання італійського монарха для Фірера

БЕРЛІН, 31. І. — З нагоди 8-мих роковин відродження Німеччини, король і цісар Віктор Емануїл III звернувся до Канцлера Гітлера з такою телеграмою:

„З нагоди 8-их роковин Вашого приходу до влади, у хвилині, коли ввесь ґерманський світ більше, ніж колинебудь обеднаний біля Вашої особи та Вашого твору, пересилаю Вам, Пане Канцлере, мої найгарячіші ґратуляції та побажання як для Вас особисто, так і для величі звязаного союзом з нами — німецького народу".

Відповідь Фірера Вікторові Емануїлові III-ому

БЕРЛІН, 31. І. — На побажання італійського монарха Фірер так відповів:

„Сердечно дякую Вашій Королівській Величності за переслані мені дружні ґратуляції з нагоди 8-их роковин мойого приходу до влади. Одночасно передаю мої найщиріші побажання для майбутности Італії та особистих успіхів Вашої Королівської Величности".

Побажання Дуче для Фірера

БЕРЛІН, 31. І. — Голова уряду фашистівської Італії Беніто Мусоліні переслав Канцлерові Гітлерові таку телеґраму:

„8-мі роковини Вашого приходу до влади найшли Італію та Німеччину у братньому обеднанні великої революції, що веде остаточний бій за нову Европу. Висловлюю почування непохитної вірности цього італійського народу з нагоди сьогоднішнього свята та невгнуту волю продовжувати боротьбу аж до остаточної перемоги. Разом з моїми ґратуляціями передаю Вам мій дружній привіт".

---o---

Побажання Фірера для болгарського короля

БЕРЛІН, 31. І. — З нагоди уродин болгарського короля, канцлер Гітлер переслав йому телеґраму з побажаннями.

---o---

Ніппонська армія одобрює політику кн. Коное

ТОКІО, 31. І. — Оба ніппонські військові міністри склали у парляменті одногідні у своєму змісті заяви, що сухопутня армія та фльота підтримують князя Коное, щоб він мав можливість закінчити війну у Китаю. Ніппонська збройна сила несе разом з урядом кн. Коное повну відповідальність за положення краю.

На кредит щоденника висилати не будемо!

З днем 5. лютого 1941 р. здержуємо висилку нашого щоденника Вп. Передплатникам і Відборцям, що не вирівнали залеглостей і не вплатили передплати бодай на місяць лютень. Місячна передплата 6. зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

Полонений Володимир Ґрунтковський с. Еви з Підлісок Великих, пов. Львів, просить знайомих відгукнутися на адресу: W. G. Stalag VIII. B, — Gefang. Nr. 69047. 585 1.1

Полонений Ярослав Хуткий з Дідилова, пов. Камінка Струмілова, прохає знайомих відозватися на адресу: J. Ch. Stalag 3 A. Gefangenennummer 1409 586 1-1

Друзі і знайомі зі села Підпечари, повіт Станиславів відозвіться на адресу: Веляник Онисим — Stalag II. C. V/14. Gefangenennummer XVIII. b. 298. 587 1-1

Полонений Василь Кінчик з Лудини Нової, пов. Камінка Струмілова, просить знайомих відозватися на адресу: W. K. Stalag VIII. B. Gefangenennummer 3017. 588 1-1

Полонений Козак Василь, син Михайла з Лучан, повіт Бібрка, просить знайомих відозватися на адресу: W. K. Stalag VIII. B. Gefangenennummer 9020/III. B. 589 1.1

Гук Луцько із села Немяч, повіт Броди, повідомляє Гука Якова, щоб написав на адресу: — H. Ł. Gefangenennummer 11021 Stalag IV. A. 590 1-1

Полонений Матус Михайло зі села Деревляни, повіт Камінка Струмілова, пошукує друзів Миколу Зуба і Михайла Огурчака — відозвіться на адресу: M. M. Gefangenennummer 9515. Stalag 4. A. 591 (—)

Друзів і знайомих з Тернопільщини (село Острів) прошу відозватися на адресу: Волинець Осип, — Gefangenennummer 10153, Stalag XX A (5). 592 (—)

Друзів і знайомих з Нараєва, повіт Бережани прошу відозватися на адресу: Петро Окопний, — Gefangenennummer 15949 Stalag XX A (5.) 593 1-1

Полонений Різник Дмитро пошукує друзів і знайомих зі села Базниківка і Саранчук, повіт Бережани — відозвіться на адресу: P. D. Gefangenennummer 18366 Stalag XX. A. (5). 594 1-1

Пошукую брата Зайко Ваврста з Ковнятина, пов. Пінськ — відозвися на мою адресу: Зайко Семен, Gefangenennummer 5438. Stalag II. C. VIII/8. 595 1.1

Пошукуємо дир. Арсена Тригубчака і Павла Кивелюка, обох зі Скалата і Івана Білика з Кривого, повіт Скалат — відозвіться на нашу адресу: — Володимир Базюк, Gefangenennummer 132, Stalag XX A (5) і Володимир Свірський Gef. 13874 Stalag XX A (5). 596 1-1

Пошукую друзів Міруса Антона з Чорткова і знайомих, відозвіться на мою адресу: Лисак Леон, Gefangenennummer XVI. A 134 Stalog II. C. 2. Komp. 597 1-1

Пошукую швагра Гавриїла Мазурака, котрий служив в 30 полку піх. в Варшаві. Зголошення на адресу: Марко Іван, Gefangennummer 332/V B. Stalag VIII. B. 598 1-1

Каблак Роман пошукує друзів Винника Романа, Петрового Осипа, Цішевського Миколу і Шрама Рудольфа зі села Довга Войнилівська, повіт Калуш, — відізвіться на адресу: K. P. Gefangenennummer 11803 IX. A. Stalag VIII. B. 599 1.1

Полонений Йосиф Лісовський зі села Довжки, повіт Калуш прохає знайомих відізватися на адресу: Л. Й. — Stalag VIII. B. — Gefangenennummer 1974/VIII. A. 600 1-1

Пошукую брата Івана Гамульця з Дрогобича, — відозвися на адресу: Гамулець Михайло, — Gefangenennummer 04965 Stalag XVII. C. 601 1-1

Пошукую знайомих Ченька і Славка Татомира з Лушка Горішнього, повіт Дрогобич, — відозвіться на адресу: Волянський Григорій Gefangenennummer 2432 Stalag XX A. (5). 602 1-1

Одинока Українська Комісова Крамниця
Краків, Адольф Гітлерпляц 12, Тел. 143-13
продає
футра мужеські й жіночі, вбрання, раґляни, суконки, дивани й килими, приймає в коміс усякі речі.
603 Продає скоро. 1-1

Друзі полонені із села Коцурів, повіт Бібрка, — відгукніться на адресу: Савицький Андрій, — Lager D. A. 9. in Hausmening bei Amstetten. 555 2-2

Самостійного книговода зі свідоцтвами і референціями до поважної торговельно-промислової фірми. Вимоги: Володіння німецькою мовою в слові й письмі, довголітня практика. — Зголошення слати до Адміністрації щоденника „Краківські Вісті" під „1553". 1-5

ОГОЛОШЕННЯ

Увага! Нові книжки!

Видавництво „К О Л О С" у Празі видало нові книжки:

Сірий: Леся Українка, характеристика творів . . . . 0,60 зол.
Л. Мосендз: Вічний корабель . . . . 1,— „
М. Куліш: Мина Мазайло, комедія з життя в Україні . . . . 2,40 „
М. Чирський: Емаль, збірка поезій . . 1,30 „
Л. Мосендз: Засів, повість . . . . . 2,40 „

Видавництво „Колос" має на складі великий вибір книжок, словарів, самоучків, образів, листівок, тризубців і т. д. Замовлення з Німеччини й Протекторату слати на адресу: Iwan Roman, Prag XVIII. 1477. З Генерального Губернаторства на адресу Українського Видавництва в Кракові 548 2-3

Іване Чопик (Борівка Нижня) відозвися на адресу: Теодор Чопик, Skarżysko-Kamienna „Hasag". 4-4

БЕЗ НАФТИ карбітові лямпи вповні освітлюють. Жадайте в сільських і міських крамницях і кооперативах. **Пальники — карбід.** Фабричний Склад **„SIGRO", Краків, Гродзка 55.** 1-1

Німецьке Тов. Обезпечень „Silesia", представник для українців в Ген. Губернаторстві **інсп. Козій Степан,** Краків, вул. Крупнича 22, м. 6. — Конто „Українбанку" в Кракові. Переводить обезпечення **від вогню, вломy цивільно-правної відповідальности, самоходової правної відповідальности, нещасливих випадків, транспортів.** 475 12-21

Хто знає, де находиться П. Скорики з околиць Журавна або Стрия, прошу подати відомості на адресу: Скорик Бронислав, Варшава, вул. Пулавська 138 м. 5. 549 2-2

Увага! Увага!

Поручається всім українцям у Великонімеччині замовляти ріжні книжки, самоуки і слівники німецької мови, тризуби, листівки і інше лише в новій українській книгарні „Вернигора". Замовлення прошу слати: — Stephan Duschenko, Ringelheim (Harz), Mühlenweg 143. 551 2-2

Шевське приладдя

всякого рода, пасти, вкладки до взуття, шкіряні й залізні, зберігачі підошви і т. д., дістанете найдешевше у гуртовому й детайлічному складі фірми

Г. Бронер

у Кракові,

вул. Дітля 48, тел. 169-86 під німецькою комісарською управою.

545 **Українська обслуга.** 3-9

ТЕЛЕГРАМА!

Данцінґ-Бар в Українськім Ресторані

Краків, Вісльна 8. Телефон 175-29.

Кожного вечора при чарівній музиці **найкращої краківської орхестри** дасть ВШ. Гостям повну насолоду незабутніх вражінь і милого настрою.

Власник **Д-р Малецький** 7-20

ТЕЛЕГРАМА!

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол. 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини начеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 гр. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. **Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.**

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecner 102-79